

Sygn. akt IV U 675/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r.

sprawy U. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zwrot nienależnego świadczenia

na skutek odwołania U. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 18 kwietnia 2017

znak : (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U .675/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12.X.2017r

Decyzją z dnia 18.IV. 2017r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. dokonał rozliczenia renty U. K. w związku z osiągniętym przychodem w roku 2016 w okresie od 1.VI.2016r do 31.XII.2016r i nakazał zwrot kwoty 2956,24 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła wnioskodawczyni U. K.wnosząc o zmianę decyzji poprzez orzeczenie ,że nie jest zobowiązana do zwrotu kwoty wskazanej w decyzji .W uzasadnieniu podała ,że składając wniosek o rentę poinformowała organ rentowy ,że nadal jest zatrudniona .W wydanej decyzji o przyznaniu renty z dnia 30.IX.2016r oraz w decyzji o jej przeliczeniu z dnia 6.X.2016r brak było pouczeń ,iż nadal ma informować organ rentowy o dalszym zatrudnieniu . Zaistniała sytuacja powstała nie z jej winy .Za błędy ZUS powinien odpowiadać organ rentowy .

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania uzasadniając, że dokonał rozliczenia renty w związku z osiągniętym przychodem w roku 2016 w okresie od 1.VI.2016r

do 31.XII.2016r – w oparciu o zaświadczenie o wysokości przychodów z dnia 21.III.2017r wystawione przez (...) Sp. z o.o. w R. .

W oparciu o powyższe ustalono ,iż łączny przychód osiągnięty przez wnioskodawczynię wyniósł 28 608,30 zł i przekroczył niższą kwotę graniczną ustaloną dla tego okresu tj. 20 060,10 zł., łącznie o kwotę 8 548,20 zł., co uzasadniało : zmniejszenie łącznej kwoty świadczenia za w/w okres o kwotę maksymalnego zmniejszenia tj. o 2 956 ,24 zł. w tym od 1.VI.2016r do 31.XII.2016r – o 422,32 x 7 ,tj. 2 956,24 zł.

Powyższa kwota w wysokości 2 956,24 zł podlega zwrotowi na rachunek bankowy ZUS podany w zaskarżonej decyzji .

Okoliczności na ,które powołuje się wnioskodawczyni w odwołaniu pozostają bez znaczenia w sprawie i nie mają wpływu na zmianę decyzji .Błędny jest rozumowanie wnioskodawczyni ,iż zaistniała sytuacja powstała z winy ZUS , wskazać należy ,iż wnioskodawczyni we wniosku o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy oświadczyła, że zamierza osiągać przychód powodujący zmniejszenie wypłacanego świadczenia .

Ponadto organ rentowy wyjaśnia ,iż o skutkach osiągania przychodu przy jednoczesnym pobieraniu emerytury lub renty wnioskodawczyni była na bieżąco informowana w kolejno otrzymywanych decyzjach o przeliczeniu renty / pouczenie w decyzji pkt.VI,VII/.

W wyniku dokonanego przez ZUS rozliczenia do zwrotu pozostaje kwota 2 956,24 zł.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

20.VI. 2016 r. U. K. obecnie N. złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy .W pkt.9 wniosku wskazała ,że po przyznaniu renty zamierza osiągać przychód powodujący zmniejszenie renty oraz ,że nadal pracuje w (...) Sp. z o.o.

Decyzją z dnia 30.IX.2016r organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do renty od 1.VI.2016r do 30.VI.2017r .

W pkt.VI pouczenia zawartego w decyzji poinformowano o powodach zawieszenia lub zmniejszenia renty. Tożsame pouczenie zawiera decyzja z 6.X.2016r.

Pismem z dnia 7.II.2017r wnioskodawczyni poinformowała organ rentowy ,że nadal pracuje , przedłożyła PIT 11 za 2016r oraz zaświadczenie o wynagrodzeniu za 2016r.

27.III.2017r na żądanie ZUS przedłożyła zaświadczenie o wysokości przychodu za okres od 1.VI.2016r do 31.XII.2016r. , z którego wynika, że łączna kwota przychodu podlegająca rozliczeniu za okres od czerwca do grudnia 2016r wynosi 28 608, 30 zł.

W związku z tym ,że łączny przychód osiągnięty przez U. N. w okresie od 1.VI.2016r do 31. XII.2016r wyniósł 28 608,30 zł i przekroczył niższą kwotę graniczną ustaloną dla tego okresu tj. 20 060, 10 zł łącznie o kwotę 8 548,20 zł. Osiągnięty przychód spowodował zmniejszenie łącznej kwoty świadczenia o 2 956,24 zł / akta ZUS/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dowody .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

W sprawie bezspornym jest, że wnioskodawczyni osiągnęła przychód powodujący zmniejszenie świadczenia .

Spór dotyczy tego , czy informując organ rentowy o tym ,że nadal pracuje i zamierza osiągać przychód powodujący zmniejszenie świadczenia powoduje ,iż wypełniła zobowiązania w tym zakresie . Ponadto nie została pouczona ,że ma nadal informować organ rentowy ,że jest nadal zatrudniona .

W niniejszej sprawie ma zastosowanie przepis art. 138 ust.5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który reguluje kwestie nienależnie pobranych świadczeń ustalonych w związku z zasadami zmniejszania i zawieszania wypłaty emerytury i renty.

Zgodnie z nim kwoty nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem przychodu, o których mowa w art. 104 ust.1 podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

Z brzmienia przepisu art. 127 ustawy emerytalnej wynika, że emeryt lub rencista jest zobowiązany zawiadomić organ rentowy o podjęciu działalności, o której mowa w art. 104 ust. 1-4, i o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu, a po upływie roku kalendarzowego – o wysokości tego przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym. W zakresie rozliczenia związanego z wysokością osiąganego przychodu obowiązuje – na mocy art.194 ustawy emerytalnej – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22. VII.1992r w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty / Dz.U. Nr 58, poz. 290 ze zm. /, precyzujące obowiązki emerytów i rencistów oraz organu rentowego. W myśl § 3 ust. 3 rozporządzenia w zawiadomieniu o podjęciu działalności emeryt i rencista składa oświadczenie, czy jego zamiarem jest osiągnięcie dochodu: 1/ nie powodującego zawieszenia, ani zmniejszenia świadczeń,

2/ powodującego zmniejszenie świadczeń, albo

3/ powodującego zawieszenie świadczeń.

Przepis ten precyzuje obowiązek ustawowy i wynika z niego, że oprócz informacji o zamiarze osiągania przychodu z określonego tytułu koniecznym jest także określenie, jaki on będzie miał wpływ na otrzymywane świadczenie.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia, jeżeli z oświadczenia emeryta lub rencisty wynika, że jego zamiarem jest osiągnięcie dochodów:

1/ nie powodujących zawieszenia, ani zmniejszenia świadczeń – organ rentowy wypłaca świadczenia w pełnej przysługującej wysokości,

2/ powodujących zmniejszenie świadczeń – organ rentowy zmniejsza wysokość świadczeń:

3/ powodujących zawieszenie świadczeń – organ rentowy zawiesza wypłatę świadczeń.

Oczywistym jest, że prognozowany przez emeryta lub rencistę dochód we przekazywanym organowi rentowemu oświadczeniu, o podjęciu działalności i wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu, nie musi odpowiadać przychodowi rzeczywiście osiągniętemu w danym roku kalendarzowym, w którym dokonuje się rozliczenia świadczenia. Stąd też emeryt lub rencista jest obowiązany po upływie roku kalendarzowego do złożenia do końca lutego każdego roku kolejnej informacji – o wysokości tego przychodu uzyskanego w poprzednim, roku kalendarzowym, co wynika wprost z treści art. 127 ust.1 ustawy emerytalnej w związku z § 5 ust. 1 przywołanego rozporządzenia. Na tej podstawie organ rentowy dokonuje rozliczenia świadczenia za dany rok kalendarzowy, wedle zasad wynikających z § 7 – 9 rozporządzenia.

Niewątpliwie z przywołanych przepisów wynika obowiązek składania dwóch oświadczeń, pierwsze to informacja o podjęciu określonej działalności i o prognozowanej wysokości przychodu z tego tytułu, drugie to informacja składana na koniec lutego każdego roku kalendarzowego o wysokości przychodu osiągniętego w roku poprzednim. Pierwsza informacja służy zawieszeniu lub zmniejszeniu świadczenia wypłacanego na bieżąco, druga składana jest w celu rocznego rozliczenia pobieranej renty lub emerytury. W treści obu tych oświadczeń musi znaleźć się informacja o

wysokości przychodu , co jest oczywiste , zważywszy na zasady zmniejszania i zawieszania świadczenia wynikające z art. 104 tejsze ustawy , uzależniające wypłatę świadczenia oraz jego wysokość od osiąganego przychodu .

Samo osiąganie przychodu z tytułu podjętej działalności czy też osiągnięcie przychodu w poprzednim roku kalendarzowym nie stanowi podstawy do zmniejszenia lub zawieszenia świadczenia .

W okresie , którego spór dotyczy ubezpieczona przekazała informację ,że osiągnie przychód z tytułu pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy , który będzie powodował zmniejszenie świadczenia bez podania prognozowanej jego wysokości .

W świetle treści pouczeń zawartych w decyzjach ustalających prawo wnioskodawczyni do renty / pkt.6 pouczenia decyzji z dnia 30. IX.2016r / ze stanowiskiem wnioskodawczyni ,że nie została prawidłowo pouczona nie sposób się jednak zgodzić . W pouczeniach tych bowiem zacytowana została dosłowna treść artykułu . W wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7. VIII. 2007r III AUa 1327/06 LeX Nr 339751 Sąd uznał takie pouczenie za wystarczające . Tak jak bowiem podkreślił to Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9. V.2006r II UA 1/06 OSNP 2007/9- 10 /141 , odnoszącym się do kwestii rozliczenia świadczenia z uwagi na osiągnięty przychód , fakt ,iż pouczenie dotyczy skomplikowanej materii i jego odczytywanie nie jest łatwe , nie jest tożsame z brakiem pouczenia o jakim mowa w art. 138 ust. 2 pkt. 1 ustawy emerytalno-rentowej. Trudno zaś wymagać od organu rentowego takiej jego konkretyzacji , która uwzględniałaby wszystkie możliwe hipotetyczne stany faktyczne , które mogą , ale nie muszą wystąpić .

Stąd też do przyjęcia prawidłowego pouczenia wystarczające jest ,że odpowiada ono przepisom ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tym samym w świetle funkcjonującej w demokratycznym państwie prawnym fikcji powszechnej znajomości prawa , odwołująca nie może dla ochrony swych roszczeń powoływać się na niezajomość tej normy prawnej czy jej opaczne zrozumienie / ignorantia iuris nocet / - bliżej na ten temat w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25.I.2006r ICK 233/05 OSNC 2006/10/173.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołanie zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 kpc.